

LEHDISTÖTIEDOTE nro 78/26

Luxemburgissa 4.6.2026

Unionin tuomioistuimen tuomio yhdistetyissä asioissa C-722/23 ja C-91/24 | [Rugu ja Aucroix]¹

Jäsenvaltion, joka kieltäytyy panemasta eurooppalaisen pidätysmääräyksen täytäntöön pidätysmääräyksen antaneessa jäsenvaltiossa vallitsevien vankeusolosuhteiden vuoksi, on tehtävä kaikkensa, jotta vankeusrangaistus pannaan täytäntöön sen omalla alueella

Näin estetään etsityn henkilön rankaisematta jääminen

Belgian viranomaiset ovat kieltäytyneet panemasta täytäntöön kahta eurooppalaista pidätysmääräystä sillä perusteella, että etsityt henkilöt saattaisivat pidätysmääräyksen antaneissa jäsenvaltioissa vallitsevien vankeusolosuhteiden vuoksi joutua epäinhimillisen tai halventavan kohtelun kohteeksi. Cour de cassationin (Belgian ylin yleinen tuomioistuin) tiedusteltua unionin tuomioistuimelta siitä, onko Belgiassa tässä tilanteessa velvollisuus panna vankeusrangaistukset täytäntöön sen omalla alueella, unionin tuomioistuin vastasi, että täytäntöönpanovaltion on tehtävä kaikkensa, jotta näin tapahtuu. Vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueella, jolla ei ole sisärajoja, on näet estettävä asianomaisten henkilöiden rankaisematta jääminen.

Romanian oikeusviranomaiset ovat antaneet Romanian kansalaisesta ja Kreikan oikeusviranomaiset Belgian kansalaisesta eurooppalaiset pidätysmääräykset vankeusrangaistusten täytäntöönpanoa varten. Molemmat henkilöt asuvat vakinaisesti Belgiassa.

Belgian toisen asteen tuomioistuimet kieltäytyivät panemasta näitä eurooppalaisia pidätysmääräyksiä täytäntöön, koska ne katsoivat, että Romaniassa ja Kreikassa vallitsevien vankeusolosuhteiden vuoksi etsityt henkilöt saattavat joutua epäinhimillisen tai halventavan kohtelun kohteeksi.

Belgian ylin yleinen tuomioistuin tiedusteli unionin tuomioistuimelta, onko niin, että Belgian oikeusviranomaisen voi – tai sen täytyy – panna nämä rangaistukset itse täytäntöön Belgiassa, jotta estetään, että tuomitut henkilöt jäävät rankaisematta.²

Unionin tuomioistuin katsoo, että jäsenvaltion oikeusviranomaisen, joka on kieltäytynyt panemasta eurooppalaisen pidätysmääräyksen täytäntöön, on tässä tilanteessa käytettävä jotain toista unionin oikeudessa sellaisten rikosasioissa annettujen tuomioiden tunnustamisen ja täytäntöönpanon alalla, joissa määrätään vapausrangaistus tai vapauden menetyksen käsittävä toimenpide,³ hyväksyttyä rikosasioissa tehtävän oikeudellisen yhteistyön välinettä, jotta varmistetaan, että kyseiset rangaistukset pannaan täytäntöön sen omalla alueella.

Kyseisen viranomaisen on aktiivisesti pyrittävä siihen, ettei etsitty henkilö jää rankaisematta tämän kieltäytymisen vuoksi. Unionin tuomioistuin huomauttaa niistä toimenpiteistä, joihin tässä tarkoituksessa on ryhdyttävä, että vilpittömän yhteistyön velvollisuuden on ohjattava täytäntöönpanosta vastaavien oikeusviranomaisten ja pidätysmääräyksen antaneiden oikeusviranomaisten välistä vuoropuhelua sen varmistamiseksi, ettei eurooppalaisen pidätysmääräyksen toiminta halvaannu.

Tältä kannalta katsottuna molempien oikeusviranomaisten on tehokkaan yhteistyön varmistamiseksi rikosasioissa noudatettava keskinäisen luottamuksen ja vastavuoroisen tunnustamisen periaatteita. Täytäntöönpanojäsenvaltion on siis

pyydettyä omasta aloitteestaan tuomion antanutta jäsenvaltiota lähettämään sille tuomio, jolla eurooppalaisen pidätysmääräyksen antamisen perusteena ollut rangaistus määrätään, ja huolehdittava kyseisen tuomion panemisesta täytäntöön sen alueella. Unionin tuomioistuin täsmentää, että on yleisen edun mukaista, että rangaistus pannaan täytäntöön täytäntöönpanojäsenvaltiossa, jotta etsitty henkilö ei jää rankaisematta.

Vaikka vapausrangaistuksen täytäntöönpano muussa kuin siinä jäsenvaltiossa, jossa kyseinen rangaistus on määrätty, edellyttää lähtökohtaisesti asianomaisen henkilön suostumusta, unionin tuomioistuin muistuttaa lopuksi, ettei asia ole aina näin. Se korostaa etenkin, ettei tällaista suostumusta tarvita silloin, kun osoittautuu, että etsitty henkilö on lähtenyt sen jäsenvaltion alueelta, jossa hänet on tuomittu, yrittääkseen välttää rangaistuksen täytäntöönpanon.

HUOMAUTUS: Ennakkoratkaisupyyntö antaa jäsenvaltioiden tuomioistuimille mahdollisuuden esittää käsiteltävänä olevassa asiassa unionin tuomioistuimelle kysymyksiä unionin oikeuden tulkinnasta tai unionin toimen pätevytydestä. Unionin tuomioistuin ei ratkaise kansallisen tuomioistuimen käsiteltävänä olevaa oikeusriitaa. Kansallisen tuomioistuimen tulee ratkaista asia unionin tuomioistuimen ratkaisun mukaisesti. Unionin tuomioistuimen ratkaisu sitoo samalla tavoin muita kansallisia tuomioistuimia, joiden käsiteltäväksi saatetaan samankaltaisia kysymyksiä.

Tämä on tiedotusvälineiden käyttöön tarkoitettu epävirallinen asiakirja, joka ei sido unionin tuomioistuinta.

Tuomion [koko teksti ja siitä mahdollisesti laadittu tiivistelmä](#) julkaistaan CURIA-sivustolla tuomion julistamispäivänä.

Lisätietoja: Jarosław Zasada ☎ +352 4303 2793.

Kuvia tuomion julistamistilaisuudesta on saatavilla [Europe by Satellite -sivustolla](#). ☎ +32 2 296 4106.

Pysykää kuulolla!

¹ Näiden asioiden nimet ovat kuvitteellisia nimiä. Ne eivät vastaa asian minkään asianosaisen todellista nimeä.

² Unionin tuomioistuimelta tiedustellaan eurooppalaisesta pidätysmääräyksestä ja jäsenvaltioiden välisistä luovuttamismenettelyistä 13.6.2002 tehdyn neuvoston [puitepäätöksen 2002/584/YOS](#) tiettyjen säännösten tulkinnasta.

³ Vastavuoroisen tunnustamisen periaatteen soveltamisesta rikosasioissa annettuihin tuomioihin, joissa määrätään vapausrangaistus tai vapauden menetyksen käsittävä toimenpide, niiden täytäntöön panemiseksi Euroopan unionissa 27.11.2008 tehty neuvoston [puitepäätös 2008/909/YOS](#).